

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: **DEBRECZENI ISTVÁN** református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 60 Lei, fél évre 30 Lei, egyes szám 2 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Ór-utca 1. sz. küldendők.

Egymás terhét hordozzátok.

Nem egyházi közteherviselésről, egységes adózásról, hanem annak a lelki tehernek közös elhordozásáról akarok szólni, amely a lelkipásztorokra nehezedik.

A falusi lelkipásztor életénél ma kevés ember élete nehezebb. Nem azért, mert falun él s nélkülözi a kulturális élet sok u. n. áldását. (Óh, a falusi életnek is meg van a maga sok külön áldása.) De megnehezíti a falusi lelkész életét az, hogy mikor látja népének betegségét, mikor felébred benne a vágy, hogy a bajok megszűntét munkálja; mikor szeretné népét egy jobb életre vezetni, az evangélium hatalmával újjászületéshez segíteni: alig talál támogatókra nyájának pásztorolásában.

A városi lelkésznek segítségére állanak intelligens, buzgó, vallásos hívei, presbyterei; ha meg valahol több lelkész van, egymásnak jó tanáccsal, testvéri segítséggel szolgálhatnak. Látjuk is föléledni a kálvini lelkésztestvérségeket (Budapest, Kolozsvár), amelyekben a lelkészek „maguk között” bizalmas, testvérépítő munkát végezhetnek.

Valamennyien nélkülözzük ezeket a bizalmas kollegiumokat. A helyzetet egy lelkész társunk így festi: „Minden egyes lelkész teljesen egyedül áll. Még olyan helyzetben sincs, mint egy pionir missionárus, mert ennek háta mögött legalább ott áll egy imádkozó társaság, amely kiküldte, amely életét, munkáját, nehézségeit Isten elé hordozza és ez a tudat, mely lelkében a tüzet állandóan éleszti és lángokban tartja, megtöri útjában a legkeményebb sziklát is”.

Ezt a testvéri támogatást meg kell szerezni. De ezt nem találhatjuk meg sem a nagy tömegeket mozgató kongresszusokon, sem a népes egyházmegyei lelkészi értekezleteken. Véleményem szerint azt csak a kisebb lelkészi körök nyújthatják.

Egyik egyházi lap elismeréssel említi, hogy

a hevesnagykunsági lelkészek egyes egyháztársadalmi kérdéseket előbb kisebb körökben tárgyaltak meg, majd a körök véleményét az egyházmegyei lelkészegyesület elé juttatták, s a közös munka gyümölcse végül az egyházmegyei közgyűlés elé került. Ez nem új dolog előttünk. Van egyházmegye, amelyben évtizedes szokás, hogy a lelkészek kollegiuma az egyházmegyei közgyűlés mellett véleményező testületként működik. Megvoltak a kisebb lelkészi körök is, amelyek működésükről itt-ott életjelt adtak a gyülekezetek előtt is; ritkák voltak az ilyen összejövetelek, de megvolt áldásos hatásuk.

Ma egy lépéssel tovább kell mennünk. Ezeknek a lelkészi köröknek valóságos testvéri közösségekkel kell lenniük, amelyeknek tagjai egymás munkájában részt vehetnek, egymást testvéri indulattal segítik, egymás terhét hordozzák.

Gyülekezeteinkben sok a tenni való. Ezt érzi mindenki. Ott ég a kérdés mindnyájunk lelkében: „mit cselekedjünk atyámfiai férfiak?” A kérdezősködő, a tenni, az Urnak szolgálni vágyó lelkek itt is, ott is szerveződnek. Ugy vélem, ezt a szervezkedést vidékenként kell megcsinálni. Ezzel egyfelől megkönnyítjük a lelkészek találkozását, másfelől senkisem foghatja rá az így szervezett körökre, hogy tagjai érdekből, egymás haladásának, dicsősége emelésének munkálása céljából szövetkeztek. A vidéki körök valósíthatják meg azt, amit elengedhetetlen szükségnek látok, hogy találkozásuk ne egy helyre korlátoztassék, ne is egy-két alkalomra, tavaszra, őszre; hanem legyen a lelkésztestvérek összejövetele gyakori. Mondjuk, egyik hónapban egyik, másik hónapban másik testvérnél jöjjenek össze; úgy hogy az ilyen összejövetelekből jusson minden lelkésznek évente legalább egyszer. Ha áldásos óra az, mikor a Lelkipásztor „Magunk között” rovatában megjelent testvéri üzenetet elolvassuk, mennyivel áldásosabbak lennének ezek az összejövetelek, amikor a látogatók nem a hivatalos sablon szemüvegén, hanem „magunk között” vizsgálnák meg lelkész-társuk munkáját, gyülekezetének életét. Ahol

hiányt vesznek észre, hibát tapasztalnak, ott testvéri intést tanácsot adnak. Ahol jót találnak, azt megjegyzi maguknak, s magukkal viszik a követendő példát. Ahol küzdő társuknak támogatásra van szüksége, ott segítséget nyújtanak. Egy-egy helyen és idejében kimondott szónak nagy hatása van.

Egyet ne feleldjünk. Az ilyen összejövetelekre alázatos lélekkel kell elindulnunk. A testvéri szót, ha ez nem kedves is fülünknek, ne tekintsük bántásnak, sőt inkább épülésünkre szolgálónak. Az imádság és az Ige közösségében kell ott a lelkeknek találkozniuk. Meg kell hívunk ezekre az összejövetelekre mindenekelőtt e legfőbb Pásztort, hogy az Ő láthatatlan jelenléte áldja és szentelje azokat.

Egy lelkipásztor.

Jegyzet. Már készen állott ez az igénytelen cikk, mikor olvassuk, hogy a Jugoszláviába szakadt reformátusok Alsóbaranya-Bácsszlavoniai egyházmegyéje Zomborban, 1922 június 21–22 napjain közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy:

„Minden egyházvidék lelkészei egy, vagy esetleg két csoportban tartanak havonként konferenciát mindig másik gyülekezetben s így egy év alatt bejárják valamennyi egyházunkat. A konferenciát egy reggeli istentisztelet vezeti be a templomban, melyre a gyülekezet is meghívatik. Itt egy rövid ébresztő prédikáció felkölti a hívek érdeklődését. Utána a lelkészek visszavonulnak consurára, mely közös imával kezdődik. Az új kánoni kérdő pontok alapján mindenik lelkész beszámol lelkészársainak egyéni életéről és lelkipásztori munkájáról, sikereiről, nehézségeiről, kudarcairól. Ez havonta megismétlődve a második konferenciától kezdve már csak az kerül szóba, ki mit csinált az elmúlt hónapban... stb“.

Egyházkerületi közgyűlés.

• Kihályhágómelléki egyházkerületünk szept. 28-án tartotta közgyűlését élénk érdeklődés mellett Nagyváradon.

Az új tanácsbírák: Kassay Béla és dr. Böszörményi Emil ez alkalommal tették le az esküt, melynek emlékére dr. Böszörményi Emil 1000 leít adományozott a kerületi iskolafenntartási alap javára. A középiskolai felügyelői állást megszervezte kerületünk, de önálló ellátását későbbre halasztja s ideiglenesen tovább is Bakcsy Gergely főg. igazgatót bizza meg a teendőik elvégzésével. — Ideiglenes tantervül az erdélyi tantervet fogadta el a közgyűlés, de az angol nyelv helyett a franciát veszi fel; a következő közgyűlésre egyszermind önálló tantervet dolgoztat ki. — A máramaroszigeti bezárt főgimnázium ügyében megbizta az elnökséget, hogy írjon fel a miniszteriumhoz. — A tanítók és tanárok fegyelmi ügyé-

ben kerületünk egyedül az egyházi bíróságokat ismeri jogosnak és a sérelmes esetek miatt felterjesztéssel él és jogorvoslatot kér.

Legfontosabb, hosszú, magas-szintű vitát provokáló tárgy volt az egyetemes kulturádó kérdése. A mintegy 7 és fél milliót kitevő tanári és tanítói fizetések fedezésére 30 leire volna szükség nálunk is minden lélekszám után. A közgyűlés e nagy horderejű kérdésben egyelőre nem határozott, hanem áttette az ügyet az egyházmegyékhez, melyek még október hóban nyilatkozzanak. Egy-szersmind pontosan megállapítják a szükségleteket és a hiányokat, úgy a tanítói, mint a tanári fizetéseknél. Megbizta ezzel kapcsolatban a közgyűlés az elnökséget, hogy az államsegély megszüretésére még egyszer tegye meg a lehető legerélyesebb lépéseket.

A tankönyvek kiadására és tankönyv raktár létesítésére bizottság küldetett ki. — A román nyelv tanítására nézve Erdéllyel együtt határoz kerületünk — Petőfi 100 éves születésének évfordulóját iskoláink megünneplik. — Egyházmegyéink kiegészítését bizottság fogja kidolgozni.

A nagyszalontai egyházmegyének Debreczeni István indítványára hozott határozata alapján kimondta közgyűlésünk, hogy egy vallásos néplap megindítását szükségesnek látja, azt minden erejével támogatja és felhívja a presbyteriumokat, hogy október utolsó előtti vasárnapi perselypénzeiket erre a célra szolgáltassák be.

A kerület szervezésében tett intézkedéseket és tárgyalásokat a közgyűlés jóváhagyta és bizodalommal várja az október havára megígért szervező gyűlés engedélyezését. Kérni fogja kerületünk a Presbyteri Világszövetségbe való felvételét.

Kimondta, hogy míg önállóan képezhetné kerületünk a maga lelkészeit, addig a szükségleteinek kielégítését a kolozsvári theológiától várja. — Tiltakozott a közgyűlés a bánáti telepesei községek lelkészi, tanítói, templomfenntartási földjeinek elvétele ellen, melyeket egykor a magyar államtól nyertek.

A rendes közgyűlés után bírósági ülés volt, mely számos közigazgatási és fegyelmi ügyet intézett el.

A nagyváradi ref. polgári, vagy leány-középiskola magántanulóinak legkésőbb október hó 15-ig az intézet igazgatóságánál kérvényeik és okmányaik benyújtása kapcsán okvetlenül be kell iratkozniuk, annyival is inkább, mert az ezen időpontig be nem iratkozott magántanulók a folyó tanév végén nem vizsgázhatnak. A további felvilágosításokat a beiratkozás alkalmával adja meg az igazgatóság.

Szemle.

Szatmár fölött két napon át lebegett az álom: szép, szerelmes, boldog, magyar. Petőfi lelke varázsolta a lelkünkbe, Petőfi lelke, mely a mienk, a mi lelkünkbe, amely a két napon csak az övé volt.

Két napra hozzánk visszajött a mult. A sötét és ragyogó, a rabság és szabadság kora, a halál ideje, mely a számunkra életet termett. A mult, mely gyászával, átkával, szenvedéseivel is drága nekünk, mert a mienk volt, a mult, melynek éjszakáján lángelmék születtek. Két napon át álmodtunk, hogy voltunk.

Két napon át álomvilágban éltünk. Eltűnt előlünk a jelen, mert elszaladtunk tőle. A lelkünkkel valahol másfelé jártunk. Magyar szavak muzsikája volt az altató dal, s ez vitte, ragadta magával oda, ahol nincs másnak hatalma, csak annak, kinek a lelke van tele erővel. Erős lelkek ragadtak ki jelenünkből, megtelítették a lelkünket erő érzésével és mint egykor a csüggedt tanítványok a Lélek ünnepén, megéreztek, hogy vagyunk.

Két napon át álomvilágban éltünk. Multunk s jelenünk egybeolvadt, mint egymástól elvált s újra egymásra talált testvérfolyó és folyt hullámmozott tovább. Nem rombol gátakat, hidakat, nem rabol, mégis felülemelkedik minden gáton és maga lesz a hid, mely távolálló partokat összeköt. A magyar szellem, a magyar műveltség folyója ez, mely a multból s a jelenből egyesülve egyre szélesebben, egyre gazdagabban hömpölyög. Míg jelenünk jövőt ígérő előttünk állottak, s néztük, láttuk, hallottuk őket, két napon át álmokat álmodtunk, álmodtuk, hogy leszünk.

Halottaink

Kiss Ferenc tiszántúli egyházkerületi főjegyző fia: Kiss Ferenc debreceni főgimn. tanár, kollegiumi levéltáros, szeptember 7-én 28 éves korában meghalt. Másik fiát: Sándort csak nemrég iktatták be lelkészi állásába s az örvendő apai szívet ily hamar a halál gyásza ejtette rabul. A kiváló tehetségű ifju betegségét a frontról és az orosz fogságból hozta haza és bár azóta benne lappangott és emésztette, egyre és mindig lázasabban dolgozott. Mikor az öreg kollegium a munka új esztendejét kezdte, ő elment pihenni, új év helyett új életet kezdeni.

Veress Nándor. Sokan ismerik e nevet és még többen fogják ezután. Nem tartozott személy szerint az Ur országának munkásai közé, — bár az volt, mint papfiu, származása szerint — de jól esik néhány sorral itt is meggyászolnunk őt, mint diplomaink és tornyaink szakavatott építőjét és

mint buzgóhitű lelkes keresztyént. 62 tornyot épített életében, de építeni fog halála után is. Egyik legértékesebb házáat a nagyszalontai egyháznak hagyta az egyházmegye internátusa részére. Ebben fog építeni, sziveket, lelkeket, fiatalságot: jövőt. Szeptember hóban 86-ik évében hívta el az Ur ama rég megépített örökkévaló hajlékába.

Legyen áldott emlékezetük.

Egyházi hírek

A nagyszalontai egyházmegye őszi rendes közgyűlését, mint első vándorgyűlését Aradon tartotta szeptember 21-én. 20-án este lelkészértekezlet volt, mely megalakította az egyházmegyei lelkészegyesületet. Elnök Böszörményi Lajos esperes, titkár Bokor Sándor erdőhegyi lelkész lett. Az egyesület kimondta, hogy tagjaival belép az országos lelkészegyesületbe és felhatalmazza az egyházmegyei pénztárost a tagsági díjaknak az államsegélyekből való levonására. Másnap délelőtt alkalmi istenítisztelet volt, melyen Kassay Béla fungált. I. kor. 4. r. 14—16. alapján meggyőző erővel fejtegette, hogy legyünk Pál apostol követői a hitben, szeretetben és alázatosságban. Az istenítisztelet után kezdődött a közgyűlés a templomban a hivek egyrészenek jelenlétében. Kegyelettel emlékezett meg a nemrég elhalt Hunyady László gyoroky lelkészről. Az esperesi jelentés kapcsán a lelkészeket fokozottabb munkára hívta fel, hogy a hivek templombajárása és vallásos élete minél buzgóbb legyen. Kötelességükké tette a lelkészegyesület kebelében a lelkészi körök megszervezését, értekezletek tartását, vallásos délutánok, estélyek rendezését egymásik kicserélő szolgálásokkal. Megnyugvással említette fel az esperesi jelentés, hogy hiveink felekezeti iskolá-jokért a lehetőség szerint meghozzák áldozataikat. Éppen azért úgy látta a közgyűlés, hogy az egyetemes adó behozatala nem vezetne célra, mert a helyi ismert szükségletekért sokkal nagyobb teher elbírására képesek, mint ismeretlenekért. A szegény egyházakon a közalap felemelése címén lehet segíteni s a tervet bizottsággal kidolgoztatja. Egyik legjelentősebb határozata volt a közgyűlésnek egy vallásos néplap megindításának kimondása, melyet a kerületi gyűlésről szóló tudósításunkban ismertetünk. A kolozsvári theologia kérését, legatusok fogadását illetőleg, az erre vállalkozó egyházak összeírása után teljesíti. Megjegyezzük, hogy a nagyszalontai már eddig is rendszeresen fogadott legatusokat. Több kisebb tárgy elintézése képezte még a gyűlés anyagát. Birósági ügy nem volt. A tisztikar délután Szabó Zoltán gondnok barackai szőlőjében töltött néhány na-

gyon kellemes órát. Sajnos, hogy az aradi gyülekezetre kevés hatással lehetett a közgyűlés eseménye, mert sem vallásos sem kulturstély nem volt s az isteni tiszteleten is kevesen jelentek meg.

A nagykárolyi ref. egyházmegyei tanító-egyesület augusztus 28-án tartotta, a változott viszonyok miatt szükségessé vált alakuló közgyűlését. Elnökké Hajnal József irinyi, alelnökké Szaleczky Miklós érendrédi, főjegyzővé Török Bernát domahidi, pénztárossá Vakarcz Ilonka nagykárolyi tanítók választották meg. Az újjalakult tanítóegyesület fontos határozatokat hozott, melyeknek egyrészét hozzájárulás céljából közli a testvéregyesületekkel s csaknem mindet, elfogadás végett az egyházi felettes hatóságokhoz terjeszti be. A fizetésre vonatkozólag elfogadott a nagybányai ref. tanítóegyesület megküldött határozata, mely szerint a ref. felekezeti tanítók részére, az állami tanítókéval teljesen egyenlő fizetést kér az egyesület közgyűlése. A nyugdíjat illetőleg — amennyiben az állam nem venné be a felekezeti tanítókat a nyugdíjintézetbe, — az egyházi behivatalnokok nyugdíjintézetének felállítását javasolja. Elhatározott az Orsz. Ref. Tanítóegyesületbe, s az Országos Tanítószövetségbe belépés. Illetékes helyen a féljegyváltására jogosító arcképes igazolvány visszaadását kéri. Az egyenjogosító vizsga, s az esetleg rendezendő tanfolyamok költségeit az egyház pénztára viselje. Nemcsak a félévi, de az évvégi iskolalátogatás alkalmával is, a tanítás eredményének megállapításában, mint szakember, az illetékes körök iskolalátogató tanító is résztvegyen. Az egyházmegyei közgyűlésen 4, az egyházkerületi közgyűlésen egyházmegyeenként 2, a tanítói egyesületek által javasolt, de a presbyteriumok által választott tanító képviselje a tanítószágot.

A szalmárnémell-i új felekezeti iskola felavatása szeptember 24-én ünnepélyes keretek között történt meg. A délelőtti istentiszteleten Sárközi Lajos Jel. 3. r. 18. a. v. alapjáti ünnepi beszédet mondott egyházi oktatásunk jelentőségéről. Utána az iskolába sereglett a gyülekezet, hol a lelkész felavató imát tartott, majd az énekar száma után Bakcsy Gergely főgondnok tartalmas beszéddel átadta az iskolát rendeltetésének, üdvözölve a megválasztott tanítókat. Azok nevében Szilvássy Sándor válaszolt, végül gyülekezeti ének zárta be a lelkes ünnepséget.

A nagyszalontai egyházmegyei tanítóegyesület szeptember 13-án tartotta újjászervező gyűlését.

Az ORLE tanfolyama ismét későbbre maradt. Értesülésünk szerint november 2—6. napjain lesz Debrecenben.

Országos Petőfi-ünnep Szatmáron. A segesvári és félegyházi Petőfi-ünnep után most a másik szélén, Szatmáron rendeztek hasonló méretű ünnepséget. Eredetileg Erdődön is ünnepelni akarták, de ezt a hatóság betiltotta. Mindazáltal így is feledhetetlen, gazdag hatású ünnepség volt, melyet három részben tartottak meg. A kiváló helyi szereplőkön kívül országos nevű írók és művészek is, közreműködtek, mint Paál Árpád, Reményik Sándor, Szombati Szabó István felolvasásaikkal és N. Tessitori Nóra szavallatokkal. Jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy egyházunk értékes erői mintegy tulsulyban jutottak szóhoz, mint a már említett Szombati Szabó István mellett, Kürthy Károly, Sárközi Lajos lelkészek és dr. Nagy Sándor egyházmegyei gondnok.

A zsinat szeptember 19—21. napjain tartotta a magyarországi református zsinat üléseit. Tárgyalták a lelkészválasztási törvény reformját. De mivel az előadói javaslat Boér Elek szerint meghagyta a régi törvény hibáit, a határozathozatalt későbbre halasztották. Az ORLE kérésével kapcsolatban a lelkési földjavadalmak vagyonváltása felől úgy döntöttek, hogy — mivel a földnek csak csekély része esik vagyonváltás alá, azt az egyházak, a vagyonadót pedig a lelkészek viselik. A kormány a lelkési nyugdíjintézet államségélyét 800.000 koronáról 8 millióra emelte, a zsinat pedig az egyházak és tagok járulékait kétszeresére emelte, míg a segélyeknek és nyugdíjaknak tízszeresét fogják folyósítani. — Ezenkívül felhívja az egyházmegyéket, hogy indítsanak segélyakciókat — mint azt több egyházmegye már meg is tette — az özvegyek és árvák segélyezésére. A kántorok javadalmazásának rendezéséről és a konfirmációi életkor felemeléséről szóló indítványokat kiadták javaslatlétel végett.

A lelkészözvegyek segélyezésére a nagyszalontai egyházmegyei lelkészegyesület kimondta, hogy minden lelkész 100 leit ad negyedévenként és felhatalmazta az egyházmegyei pénztárost, az államségélyből levonására.

A református labori püspökségre a konvent egyenlő helyen Göde Lajos székszárdi, Nagy Ferenc alsódobosi és Soltész Elemér nagybányai lelkészeket jelölte. A kormányzó dönt. Míg a Soltészt ért kitüntetésnek örvendünk, másfelől igen sajnálnók, ha őt a királyhágómelléki egyházkerület elvesztené.

Zobányi Jenő és Ferenczy Gyula debreceni egyetemi tanárok utódaiul a theologiai kar Pokoly József böcsészeti történelmtanárt és Imre Lajos kolozsvári theologiai tanárt ajánlotta.

Harangváltás Óváriban. Kedves ünnepség keretében avatta fel az óvári-i egyház új harangját szeptember utolsó vasárnapján. A délelőtti isteni tiszteleten Szarka Károly vetési lelkész imádkozott, Fehér Bertalan óvári-i lelkész solót énekelt, Boros Jenő szatmári lelkész a Zsid. 10. r. 23 b. 25 v. alapján lelkes beszédet tartott, Mogyorós Sándor csengerbagosi lelkész záró imát és áldást mondott. Végül Fehér Bertalan ismertette a harangbeszerzés történetét, melyből kitűnt, hogy az 1000 lélekből álló gyülekezet 27 ezer lelt áldozott a harangbeszerzésre. Délután 3 órakor történt meg a harang ünnepélyes felhelyezése. A szép ünnepélyen nagyszámmal vettek részt szatmárról és a környékből is.

Hivatalos rész.

A püspök nélkül maradt ref. egyházmegyék helyettes elnöksége.

1428—1922. szám

A kebelbeli nagytiszteletű esperes, tiszteletes lelkész, valamint a közép és elemi iskolai igazgató uraknak.

A vallás és művészeti miniszter ur 49739—1922. sz. leiratában közölte hivatalomnál, hogy Öfelsége I. Ferdinánd király és Öfelsége Mária királynénak gyulafehérvári koronázási ünnepélye ez év október hó 15-ik napján megy végbe, egyben felkéri, hogy ezen a napon templomainkban ünnepi isteni tiszteletet tartsunk.

A miniszteri felhívás folytán a következő rendelkezést teszem meg, kérvén lelkészársaimat, hogy azt pontosan megtartani sziveskedjenek. A koronázás napján vagyis október hó 15-én 10 órakor a délelőtti isteni tisztelet alkalmával kivétel nélkül minden templomban alkalmi imádság és egyházi beszéd tartassék, melynek keretében a felséges uralkodópár koronázási tényének jelentőségére rá kell mutatni. A közép- és elemi iskolák tanulóit erre az ünnepélyes isteni tiszteletre a tanárok és tanítók vezessék el. Ezenkívül a világi hatóságokat is kellő időben kell meghívni.

A királyhűség szent erénye nálunk magyar reformátusoknál mindig meg volt, s e tekintetben más faj és valláshoz tartozó polgártársaink soha sem előztek meg bennünket. Ha a történeti idő folyamán a nyílt és egyenes jellemünktől elválaszthatatlan őszinteség szemben állított is néha a kormányzás tévedéseivel és tulkapásaival, ez sohasem a koronás főnek szólt, mert királytiszteletünk még a legsúlyosabb időben is megőrizte etikai tisztaságát. Ott él szívünkben ma is, mikor az örökkévaló Istennek kifürkészhetetlen akarata szerint, leszakadva az ezer éves magyarhaza testéről, új ország határai közé jutottunk. A nagy katasztrófa által rajtunk ütött sebet férfi módjára viseljük és ez nem gátol meg, hogy alattvalói hódolattal ne álljunk meg Románia nagy történeti

napján a trón zsámolyánál, jól tudván, hogy „nincsen hatalmasság, hanem Istentől (Rom. XIII 1)”, s beteljesítvén az apostol intését „legyenek könnyörgések, kérések, imádkozások a királyért (T. m. II. 1. 2)”.
Atyafiságos üdvözlettel
Nagyvárad, 1922 október 5.

Sulyok.

Pályázat

a tamásváralyai református kántortanítói állásra.

Jövedelme 1. Természetbeni lakás, konyha és gyümölcsöskert. 2. 4 hold szántóföld. A díjlevél értéke a legújabb hivatalos értékelés szerint 1590 lei. Az államsegély kiutalásáig a kántortanító havonként 600 lei fizetést nyer az egyház pénztárából, a földeket használja és 2 öl tűzifát.

Az államsegély kiutalása után a fizetés a javadalmi jegyzőkönyv szerint módosul.

Kötelesség I—VI. vegyes osztályok vezetése ker. tanterv szerint Kántori teendők ellátása. Urvacsozástás délutánján vagy lelkész akadályoztatása esetén katedrás szolgálat. Ismétlősök oktatása, melyért 40 leit fizet a községi pénztár. Egyházi jegyzőkönyv vezetése.

Pályázati kellően felszerelt kérvények október 12-ig a lelkészi hivatalhoz küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó.

Tamásváralya [u. p. Batorcs].

Iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A sárközüjlaki egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Fizetés: 1. Hat köböl buza. 2. Négy öl fa. 3. Kézpénz: 62 lei. 4. 15 kat. hold szántóföld, melynek adóját tanító fizeti. 5. Alkalmas lakás gyümölcsös és kerttel. Beruházások címén a távozó tanító 1000 [egyezer] leit követel. 6. Esetleges állam- vagy egyházhatósági segély, miről azonban presbytérium nem szavatol. Pályázhatnak okleveles férfitanítók folyó évi október 22-ikéig.

Presbytérium.

Pályázat

a kisnyégerfalvai lelkésztanítói állásra.

Javadalom: 1. Lakás, 2 szoba, konyha, kamara, mellékhelyiség és kert. 2. 10 mm. buza, 3. 10 mm. szemes tengeri. 4. 16 köbméter fa beszállítva. 5. 4 kishold felsőostályu föld megmunkálva, a lelkész magjával bevetve, a termés hazaszállítva. 6. 300 lei kézpénz. 7. Stóla: keresztelest 10 lei, esketést 20 lei, temetést háztól imádsággal 15 lei templomból prédikációval 25 lei, 8. Beiratási díj minden gyermektől 50 lei és egy csirke. Tanítványok száma körülbelül 40.

Kötelesség: A lelkészi teendőkön kívül a vegyes iskola növendékeinek tanítása az érvényben levő tanterv szerint.

A pályázati kérvények ezen hirdetésnek a hivatalos lapban megjelenésétől számítva három hét alatt Böszörményi Lajos espereshez Nagyszalontára küldendők.

Pályázat.

Az érsemjéni ref. egyház megüresedett leánytanítói állására pályázatot hirdet a következő feltételek mellett.

Javadalom: 1., 3 szobás lakás mellékhelyi ségekkel, pincével, 339 □-öl kerítél.

2., Készpénz: 1700 lei, évnegyedenként előre fizetve.

3., 12 kat. hold 370 □-öl föld, melyből 9 kat. hold 200 □-öl szántó, 3 kat hold 170 □-öl rét,

4., 617 □-öl szőlő.

5., Legeltetési jog 4 drb. állatra.

6., Tandij minden gyermek után 1 véka gabona, 1 véka csöves tengeri és 10 lei. Az iskolába járó gyermekek száma 58 - 60.

7., Ismétlődő iskolások tanításáért 25 lei a polgári községtől.

E díjlelve addig marad érvényben, míg a tanítói fizetések nem rendeztetnek.

Kötelessége az I-VI osztályu leánygyermeket az előírt tanterv szerint tanítani. Lelkész akadályoztatása esetén, valamint kanonikus órákon a templomi szószéki szolgálatokat végezni.

Pályázhatnak okleveles, ref férfi tanítók. Kellően felszerelt kérvények a pályázat megjelénésétől számított 15 nap alatt küldendők be a ref. lelkész hivatához. Az állás azonnal elfoglalandó.

Szatmári Károly
ref. lelkész.
iskolaszéki elnök.

Tanító Urak!

Caba ABC, Caba Olvasó II., III., IV. oszt., Fiers Vallástan III oszt., Szappanos Vallástan V. oszt., Námai Egyháztörténelem, továbbá az összes tankönyvek és írószerek beszerezhetők:

BENKŐ ARTHUR

könyvkereskedésben
Nagyvárad, Rákóczi-út 8. sz.

MAJOR FERENCZ

építész vállalkozó, Oradea-Mare - Nagyvárad
7-6
Hármas-utca 9.

Készít: mindenféle terveket és költségvetéseket, szakértői megbízásokat és becsléseket. — Vállal a magas építkezéshez tartozó minden munkát, javítást és átalakítást. ::

Stern Samu

tankönyvek, író- és iskolaszerek kereskedése **Bihardiószeg.**

Ajánlja az összes iskolák részére szükséges

**tankönyveket
és írószereket**

Nagytitiszteletű Esperes, iskolaszéki Elnök és Igazgató urak figyelmébe!

A 321-1922 sz. Egyházkerületi közgyűlési határozattal népiskoláinknak használatra ajánlott

román-magyar nyelvű iskolai nyomtatványokai

famentes papírra nyomtatva állandóan raktáron tartom és azokat a következő legjutányosabb árain mellett hozom forgalomba:

Felvételi napló 2-
Lelei
Előmeneteli és mulasztási napló, 1-50
Haladási napló 80 bani

Ezen nyomtatványokból tetszés szerinti mennyiséget be is köthetethet, a Mulasztási Naplót kötetenként 25 Leiért, a Haladási Naplót 18 Leiért.

Értesítő könyvecske, darabja 2 lei 60 bani.
Elemi iskolai bizonyítvány ... 10 drb 7 Lei.

10 darabnál kevesebbet nem küldhetek egy nyomtatványból sem.

Bármely más nyomtatványokat, borítékokat, papírokat is legjutányosabb áron szállíthatok és tisztelettel ajánlom jőnevű könyvnyomdát szives figyelmükbe.

Nagybecsű megrendelésüket kérve vagyok

hittestvéri tisztelettel

Béres Károly nyomdatulajdonos,

az „Egyházi és Iskolai Szemle“ kiadója

Oradia-Mare - Nagyvárad,
Fő-utca 14. szám.

Református

iskolák összes tankönyvei,
új és régi zsoltárok,
író- és rajzszerk,
iskolai nyomtatványok

kaphatók

Mégai és László

könyvnyomda, könyv- és papirkereskedés
ORADEA-MARE-NAGYVÁRAD,
Str. Avram Iancu [Kossuth]-utca 2
Telefon 6-23

**Legolcsóbb árak!
Pontos kiszolgálás!**

2